

Kansat - osa 1

"[J]a hänelle annettiin valta, kunnia ja kuninkuus, kaikkien kansojen, kansakuntien ja kielten tuli palvella häntä. Hänen valtansa on ikuinen valta, joka ei katoa, eikä hänen kuninkuutensa koskaan häviä." (Dan. 7:14.)

Avaintekstit:

1. Moos. 10:1-12,
1. Moos. 12:1-9;
1. Sam. 8:4-18;
Matt. 20:25-28;
Ilm. 18:1-4.

Ilmestyskirja näyttää meille Jumalan ratkaisut langennutta maailmaamme var-
ten. Viimeisissä luvuissa pääsy elämän puun luo palautetaan, kirous poistetaan
ja meidät päästetään takaisin Jumalan läsnäoloon. Ilmestyskirja on tietyllä ta-
valla käänteinen Ensimmäinen Mooseksen kirja. Tämän vuoksi 1. Mooseksen kir-
ja on edelleen tärkeä avain sen ymmärtämiseen, miten maailman ongelmat yli-
päättään kehittyivät.

Yksi sekä Danielin kirjan että Ilmestyskirjan avainkysymyksistä on maallinen
hallinto, ihmisten toistuvat yritykset hallita planeettaa, joka kuuluu oikeutetusti
Jumalalle ja joka tulee – kunhan tämä synnin ja kapinan kauhea aikakausi on ikui-
sesti päättynyt – lopulta hallitsemaan oikeudenmukaisesti.

Pitkä prosessi on johtanut tähän hetkeen. Se kattaa tuhansia vuosia kestä-
neet ihmiskunnan itsehallintokokeilut. Ne eivät ole koskaan toimineet. Jopa ne,
jotka ovat kannattaneet mitä korkeimpia ihanteita, ovat aina jääneet vajaiksi
omistakin ihanteistaan, usein hirvittävän vajaiksi. Suuri osa ihmiskunnan surul-
lisesta historiasta vuosituhansien aikana on vain kertomuksia siitä tragediasta,
jonka nämä epäonnistuneet järjestelmät ovat aiheuttaneet meille. Tilanne vain
pahenee, kunnes Jumalan "ikuinen valtakunta" (Dan. 7:27) lopulta perustetaan.

Tämä tutkistelu on sapatiksi 26.4.2025

NIMROD JA NINIVE

Eeden luotiin kodiksi ihmiskunnalle. Kun synty ilmaantui maailmaan, Jumalalla ei ollut muuta vaihtoehtoa kuin erottaa ihmiskunta Eedenin puutarhasta ja elämän puusta.

Paratiisin ulkopuolella ihmisten oli tehtävä kovasti töitä, jotta he pystyivät huolehtimaan omasta olemassaolostaan. Elämästä tuli vaikeampaa; oli elettävä kivun kanssa ja otsa hiessä (1. Moos. 3:16-19). Ensimmäiset vanhempamme luottivat siihen, että oikeamielinen kuningas tarjoaisi tien takaisin paratiisiin, ja he toivat uhreja Eedenin porteille odottaessaan uskollisesti sitä lunastusta, jonka Jumala tarjosi langenneelle maailmalle heti alusta alkaen.

”Eedenin paratiisi pysyi maailmassa kauan senkin jälkeen, kun ihminen oli karkotettu sen viihtyisiltä poluilta. – Sinne Aadam tuli poikiensa kanssa palvomaan Jumalaa. Siellä he uudelleen lupasivat noudattaa sitä lakia, jonka rikkominen oli karkottanut heidät Eedenistä. Kun jumalattomuuden tulla peitti alleen koko maan ja kun ihmisten pahuus johti heidän tuhoonsa vedenpaisumuksessa, Eedenin istuttanut käsi poisti sen maan päältä. Mutta lopullisessa ennalleen asettamisessa, jolloin Jumala luo ’uuden taivaan ja uuden maan’ (Ilm. 21:1), se palautetaan ihanammaksi kaunistettuna kuin se alussa olikaan.” (1AO 44.)

Toiset kuitenkin etsivät uusiin ongelmiin ihmisten tekemiä ”ratkaisuja”, ja näemme kaupunkivaltioiden syntyminen, joka on yritys tehdä elämästä helpompaa ja ehkä yrittää saada takaisin se, mikä kadotettiin Eedenissä.

Lue 1. Moos. 10:1-12. Teksti esittelee poliittisia tahoja, jotka esiintyvät myöhemmin Raamatussa. Mitä tiedämme näiden kaupunkien myöhemmistä rooleista ja mitä voimme päätellä niitä käsittelevistä teksteistä?

Jotkut ovat lukeneet Nimrodista ja tulleet siihen tulokseen, että hän on jalo sankari, aivan kuten pakanallisen mytologian valloittajasankarit. Kun Raamattu kuvaa hänen olleen ”mahaava hallitsija maan päällä” ja ”suuri metsästäjä Jumalan armosta”, kyseessä ei kuitenkaan ole kohteliaisuus. Nimrod itse arvioi olevansa suuri, ja hän seisoo ”Herran edessä” siinä mielessä, että hän uhmaa Jumalaa. Näemme näissä teksteissä Jumalaa vastaan osoitetun kapinan leviämisen. Kapinan, joka tulee jatkumaan, kunnes lopulta kaikki kapina hävitetään ikuisiksi ajoiksi.

ABRAHAMIN KUTSUMI- NEN

Ensimmäisen Mooseksen kirjan 10. luvussa kerrotaan eri kansojen syntyisestä. Sana, joka yleensä käännetään ”kansat”, on *gōjim*, joka voi viitata myös pakanoihin. 1. Moos. 10. luvussa kerrotaan, että ihmiskunta jakaantui maihin, kieliin, heimoihin ja kansoihin (1. Moos. 10:5; ks. myös Ilm. 14:6).

Lähes välittömästi tämän käsitteen esittelyn jälkeen Jumala kutsuu Abrahamin erästä noista kansoista olemaan erilainen kuin ne ja se, mitä ne edustavat.

Lue 1. Moos. 12:1-9. Miksi Jumala kutsui Abramia (myöhemmin Abraham) pois kotimaastaan?

Jumala aikoi käyttää Abrahamia perustamaan kansan, joka olisi vastakohtana ihmisten valtakunnille. Heillä ei pitänyt olla muuta kuningasta kuin Jumala itse. Kansan oli määrä osoittaa, mitä tapahtuisi, jos ihmiskunta palaisi Luojansa luo. Israel perustettiin olemaan siunaukseksi ”kaikille maailman kansoille” (1. Moos. 12:3). Jumala oli vuodattanut heidän päälle valoa ja etuoikeuksia, joita ei ollut nähty maailmassa kuin ehkä ennen vedenpaisumusta.

Lue 5. Moos. 4:5-9. Mitä Herra sanoi Abrahamin lapsille, kansalle, josta oli tullut Jumalan Abrahamille antaman lupauksen täyttymys?

Kyse ei ollut yksittäisestä henkilöstä, joka todisti yhdessä yhteisössä; kyse oli koko kansasta, joka yhdessä ja yhteistyössä Jumalan kanssa pystyi osoittamaan hänen luonteensa kirkkauden. Huomaa myös heille puhutuista sanoista, että kyseessä eivät olleet vain Jumalan heille antamat ”käskyt ja säädökset”, jotka tekivät heistä niin erityisiä, vaan heidän pitemyisensä niissä, mikä saisi muut kansat sanomaan: ”Miten viisas ja ymmärtäväinen tuo suuri kansa onkaan.” (5. Moos. 4:6.) Olivatpa kansalle annetut totuudet kuinka ihmeellisiä tahansa, niiden noudattamatta jättäminen, eläminen niitä tottelematta, toisi siunauksen sijasta kirouksen ja elämän sijasta kuoleman.

Miten sama periaate, että emme vain tunne näitä totuuksia vaan tottelemme niitä, pätee meihin tänä päivänä?

KANSA SAI MITÄ PYYSI

Israelilla ei pitänyt olla ihmishallitsijaa. Ajan myötä Israelin usko kuitenkin horjui, ja se huomasi kaipaavansa asioita, joita oli muilla "kansoilla", pakanoilla.

Lue 1. Sam. 8:4-18. Miksi Israelin vanhimmat pitivät ajatusta kuninkaasta houkuttelevana? Millä tavoin me lankeamme samanlaisten kiusausten uhriksi?

Pyytämällä kuningasta kansa hylkäsi Jumalan hallinnon. Kansakuntana heidän tuli vastata suoraan Luojalleen, ja heidän suhteensa häneen tuli esille muun muassa pyhäkön ja sen jumalanpalvelusten kautta. Pyytämällä kuningasta heille aiheutuisi samanlaista kärsimystä, jota pakanalliset valtakunnat kokivat: asevelvollisuutta kuninkaan sodissa, takavarikoita, verotusta ja muita epäkohtia. Inhimillisillä vallanpitäjillä olisi taipumus hallita omaksi edukseen eikä kuten Jumala.

Uusi järjestely olisi myös pysyvä: Israelille annettaisiin se, mitä se pyysi, mutta kun se tajuaisi, että muutos oli huononnut aiempaan, se jäisi vallitsevaan tilaan. "Silloin te nostatte hätähuudon kuninkaanne vuoksi, jonka olette itsellenne valinneet, mutta sinä päivänä Herra ei vastaa valitukseenne." (1. Sam. 8:18.)

Jumala tuntee kansansa heikkoudet, ja hän ennusti jo varhain, että Israel pyytäisi ihmiskuningasta. Kansa pyysi, ja suuri osa Jumalan kansan historiasta on kertomusta tuon vallan seurauksista.

Lue 5. Moos. 17:14-20. Huomaa, että Jumala ei sano: "Minä annan heille kuninkaan", vaan hänen kansansa päättää, että he haluavat sellaisen. Jumala asetti turvatoimia suojellakseen kansaansa joiltakin ihmishallinnon epäkohdilta – vaikka, kuten historia osoitti, näitä ei useinkaan noudatettu.

Tarkasteltaessa Israelin historiaa sen jälkeen kun kansa päätti saada kuninkaan, nähdään, miten huonosti heidän asiansa menivät näiden kuninkaiden aikana. Vaikka jotkut kuninkaat olivat parempia kuin toiset, jopa "hyvät" kuninkaat tekivät väärin (ajattele Daavidia ja Batsebaa). Monesti kansaa hallitsi sellainen kuningas toisensa jälkeen, joka teki "vääriä Herran silmissä" (ks. 1. Kun. 11:6; 1. Kun. 15:26; 1. Kun. 16:30; 2. Kun. 3:2 jne.).

Silloin, ja nykyäänkin, kaikilla inhimillisillä hallinnoilla on yksi yhteinen piirre: syntiset hallitsevat toisia syntisiä. Mikä voisi mennä pieleen?

PAKANOIDEN HALLITSIJAT

Jumalan suhtautuminen Israeliin antaa runsaasti oivalluksia hänen suhtautumisestaan Uuden testamentin seurakuntaan. Itse asiassa Israelin toiminta ennakoi monin tavoin seurakunnan tekemiä virheitä. Kristityt ovat kaukana siitä, että voisivat väittää olevansa millään lailla parempia muinaiseen Israeliin nähden. He ovat olleet ja ovat edelleen hyvin alttiita samoille kiusauksille.

Lue Matt. 20:25-28. Mitä virhettä Jeesus varoitti opetuslapsiaan välttämään perustettaessa kristillistä seurakuntaa?

Israel pyysi ihmiskuningasta, ja tämä pyyntö johti kansan moraaliseen rappioon. Kuninkaat muuttuivat asteittain yhä jumalattomammiksi, kunnes Jumala antoi babylonialaisten viädä kansansa vankeuteen suunnan korjaamiseksi.

Jotain vastaavaa tapahtui kristillisen kirkon historiassa. Kun Konstantinus nousi valtaan ja tunnustautui kristityksi, uskovat olivat helpottuneita: vaino oli nyt loppunut! Se oli jo siinäsi siunaus, mutta sitten kirkolle juolahti mieleen, että se voisi käyttää keisarin valtaa omaksi edukseen.

Neljännellä vuosisadalla kristittyjen keskuudessa puhkesi useita suuria kiistoja, ja kun kirkko ei kyennyt ratkaisemaan niitä, keisarin sallittiin puuttua asiaan. Vähitellen Rooman piispa nousi merkittävään asemaan, vaikka hän oli aiemmin ollut yksi merkittävistä piispoista tasavertaisena muiden joukossa. Kirkko salli valtion puuttua uskonnon harjoittamiseen, ja kun valtio oli saanut jalan oven väliin, asiat menivät entistä huonompaan suuntaan.

Kuten muinaisessa Israelissa, monet kristillisen historian synkimmistä luvuista ovat suoraa seurausta siitä, että kirkko on tehnyt kompromisseja maailman kanssa. Siinä missä Israel kääntyi epäjumalanpalvelukseen ja sen kuninkaat olivat vallanhimonsa vuoksi turmeltuneita – jopa niin, että he uhrasivat lapsia epäjumalille – kirkko omaksui vähitellen monia pakanallisen valtakunnan keinoja ja menetelmiä siinä määrin, että monet Raamatun sanalle uskolliset kristityt joutuivat marttyyrikuoleman uhriksi, koska heitä pidettiin uhkana kirkko-valtioinstituutiolle.

Millä tavoin nämä samat kiusaukset voivat omassa kulttuurissamme ja yhteiskunnassamme vaarantaa sen, että pidämme kiinni uskonkäsityksistämme?

VALONA PAKA- NOILLE

Jumalan ensisijainen tarkoitus, jonka vuoksi hän perusti Israelin kansan, ei ollut tuomita muuta maailmaa, vaan pelastaa se. Varmasti useimmat meistä kokevat, että meidät tuomitaan, kun joudumme vastakkain jonkun toisen vanhurskaan käytöksen kanssa. Niinpä Israelin olemassaolon tarkoituksena oli myös nostaa esiin ympäröivien kansojen syntejä ja itsekkyyttä. Uskovat, jotka elävät sopusoinnussa Jumalan kanssa, tuovat elämällään esiin Jumalan vanhurskasta luonnetta, mikä johtaa luonnollisesti muut vakuuttumaan syntisyydestään. Ihannetapauksessa Jumalan lakia noudattavien ihmisten elämän (Ilm. 14:12) pitäisi tuoda esille Jumalan luonne.

Mikäli israelilaiset olisivat toimineet niin kuin heidän olisi pitänyt, ympärillä olevat kansat olisivat lähestyneet heitä rauhan keinoin ja halunneet tietää enemmän heistä ja heidän Jumalastaan. Kuten Babylonian vankeuteen joutuminen osoitti, kansat alkoivat sen sijaan sotia heidän kanssaan.

Jumalan luonteen äärimmäinen ilmentymä oli tietenkin Jeesus - ainoa ihminen, joka on osoittanut sen täydellisesti. Hänen täydellinen esimerkkinsä, joka todellakin vakuutti ihmisten sydämet, oli tarkoitettu kutsuksi (ks. Joh. 3:16-21).

Israelin kansan perustamisen perimmäinen tarkoitus oli sama kuin Jumalan tarkoitus seurakunnan perustamisessa: Hän haluaa käyttää kansaansa kutsuakseen syntisiä Kristuksen luo. Hänen seurakuntansa kautta välitetty kutsu kolmen enkelin sanomassa ei kohdistu harvoille ja valituille, vaan "kaikille kansoille, heimoille, kielille ja maille" (Ilm. 14:6). Ilm. 18:1 ennustaa, että koko maa valaistetaan Jumalan kirkkaudella ennen Kristuksen paluuta.

Mitä seuraavat raamatunkohdat opettavat meille siitä, millaisen tehtävän Jumala suunnitteli kansalleen tässä maailmassa? Miten voimme soveltaa näitä periaatteita itseemme?

(a) 4. Moos. 14:17-21 _____

(b) Jes. 42:6; Jes. 49:6; Jes. 60:3 _____

(c) Ilm. 18:1-4 _____

Lue uudelleen Ilm. 18:1-4. Miten Jumala voi käyttää meitä seurakuntana, joka ei ole Babylonissa, kutsuun siellä vielä olevaa Jumalan kansaa tulemaan sieltä ulos?

KERTAUS

Lisäaineistoa: Lue Jes. 44:24–45:13.

”Vähän kerrallaan, aluksi piilossa ja hiljaisesti, sitten yhä avoimemmin ’vääryyden salainen vaikutus’ sai otteen ihmisten mielestä ja vei eteenpäin petollista, Jumalaa pilkkaavaa työtään. Miltei huomaamatta pakanalliset tavat löysivät tiensä kristilliseen kirkkoon. Ankarat vainot, joihin seurakunta pakanuuden keskellä joutui, hidastivat hetkeksi halua mukautua ja tehdä kompromisseja, mutta kun vaino päättyi ja kristinusko pääsi hoveihin ja kuninkaallisiin palatseihin, Kristuksen ja apostolien nöyrä yksinkertaisuus jäi sivuun ja korvattiin mahtipontisilla muotomenoilla, joita kopeat pakanallismieliset papit ja hallitsijat tuottivat. Jumalan vaatimusten sijaan seurattiin inhimillisiä teorioita ja perinteitä.

Konstantinuksen nimellinen kääntymys 300-luvun alkupuolella herätti suurta iloa. Sen myötä vanhurskautensa kaapuun pukeutunut maailmallisuus pääsi sisälle kirkkoon ja kirkon luopumus eteni nopeasti. Näennäisesti pakanaus kukistettiin, mutta todellisuudessa se voitti ja sen henki alkoi ohjata kirkkoa. Kristuksen seuraajien uskoon ja jumalanpalvelukseen liitettiin pakanaudesta periytyviä opetuksia, muutomeinoja ja taikauskoa.” (ST2023 34.)

Kuten keskiviikon tutkistelun lopussa kysyttiin, emmekö me kaikki ole vaarassa, varsinkin mitä kauemmin olemme täällä, hylätä ”Kristuksen ja apostolien nöyrä yksinkertaisuus” maailman loiston, vallan, kunnianosoitusten ja kiusausten vuoksi? Mikäli luulemme, ettemme ole, huijaamme itseämme.

Keskustelunaihe:

1. Babylonin pakkosiirto oli erityisen tuskallinen hetki. Abraham oli kutsuttu pois Kaldean Urista perustamaan liiton kansa, ja nyt heidät vietiin pois kahleissa. Vankeuden aikana Jumala näytti Israelille, miten olisi voinut olla, jos he olisivat olleet uskollisia. Nebukadnessar, joka oli Jumalaa täysin vastustavan järjestelmän johtaja, tulee Kristuksen luo (Danielin kirjan luku 4). Vankeuden lopussa Jumala herättää persialaisen kuninkaan, joka toimii Kristuksen esikuvana, vapauttaa kansansa Babylonista ja vie sen takaisin luvattuun maahan. Kyyros ei ollut israelilainen, ja silti Jumala valitsi hänet näyttämään maailmalle pelastussuunnitelmansa, kun hänen aikanaan Jumalan kansa palasi Jerusalemiin. Mitä opimme Jumalan suhtautumisesta ihmiskuntaan siitä, että hän käytti nyt Israelin ulkopuolisia ihmisiä saavuttaakseen tavoitteensa?